REDACŢIUNEA,
Administraţiunea şi Tipografia
Braşov, piaţa mare *nr. 30.*
Scrisori nefrancate nu se primesc.— Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administraţiune în Braşov şi la următórele
BIROURI de ANUNŢURI:
în Viena: la N. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek. A. Oppelik Nachf. Anton Oppelik. În Budapesta: la A. V. Goldberger. Ekstein Bernat. Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
PREŢUL INSERŢIUNILOR: o seria garmond pe o colónă 10 bani pentru o publicare. — Publicări mai dese după tarifă şi învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seria 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXV.

„GAZETA" iese în fiăcare di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe şése luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de *Duminecă* 2 *fl.* pe an.
Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 franci, pe şése luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de *Duminecă* 8 franci.
Se prenumeră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Braşov
Administraţiunea, Piaţa mare. Târgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe şése luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe 6 luni 12 c., pe trei luni 6 corone. — Un esemplar 10 bani. — Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 107. Braşov, Miercurĭ 15 (28) Maiŭ. 1902.

Stărĭ şcolare în Sĕlagiu.

II.

La ast-fel de şcolĭ, cum e aceea a călugăriţelor din Şimleu, — unde, cum spuserăm, fruntaşii noştri de pe la sate îşĭ trimit cu predilecţiune fetiţele lor, — nu se învaţă mai nimic la înţeles, se buchiséză până la nebunie, se cultivă un pietism esagerat, care cu mulţimea de forme şi esteriorităţĭ omóră esenţa adevĕratei religiosităţĭ; aicĭ afară de religiune abia se pune pond pe altceva, decât pe lucrul de mână luxuos şi pestriţ. Cu acest lucru de mână, fetiţele îşĭ strică în frageda lor etate lumina ochilor, fără de a câştiga prin învĕţarea luĭ câtuşĭ de puţin pentru asigurarea esistenţei lor viitóre, putêndu-se adĭ cele mai frumóse lucrurĭ de mână cumpĕra din bagatel. Câştigul intelectual în aceste şcolĭ este dubios, cu atâta este mai sigură însĕ înstrĕinarea copilului de tóte ale sale.

Din şcolile strĕine fórte arareorĭ, dela călugăriţe nicĭ-când *nu vedĭ sĕ fie conduse fetiţele la biserica românéscă.* Acésta se consideră simplaminte de neesistentă pentru elevii şi elevele acelor şcolĭ. Dér vedĭ în dĭua de „áldozó Csütörtök" cu dróia fete de preoţĭ şi alţĭ inteligenţĭ românĭ, mergênd îmbrăcate în alb la *prima cuminecare la biserica romano-catolică.*

De întrebĭ pe părinţĭ, pentru-ce nu pretind, ca copiiĭ lor sĕ fie trimişĭ în Duminecĭ şi sĕrbătorĭ românescĭ la biserica românéscă şi sĕ nu fie siliţĭ a umbla la biserica rom. cat. chiar şi în sĕrbătorĭ, carĭ nu sunt ale lor — ţi-se rĕspunde, că-i „*tot una*"; de-i întrebĭ, cum de-şĭ lasă copilele a-şĭ face prima lor cuminecare cu atâta solemnitate la romano-catolicĭ, ţi-se rĕspunde, că „acésta nu face nimica" si că „acolo-i pregătesc atât de frumos şi atât de bine pentru prima cuminecare".

Étă, cum desconsideră la noi unii — între carĭ mulţĭ preoţĭ — ale nóstre, chiar şi cele sfinte, faţă cu cele strĕine! *Eată, cum învĕţăm noi pe strĕinĭ a ne despreţui limba şi religiunea şi-i întărim în speranţa, că ne vor puté uşor desbrăca de aceste.*

Nu aşa face Jidovul. In dilele Pascilor jidovescĭ a fost prodirectorul în visitaţiune la gimnasiul inferior din Şimleu. Fiind Pascile jidovescĭ, nicĭ un elev de jidan n'a fost la şcólă şi trimiţêndu-se pedelul după ei, nicĭ unul n'a mers la şcólă.

De-ar îndrăsni sĕ siléscă cutare autoritate scolară, ba sĕ îndemne numai pe un elev jidan la biserică şi rit strĕin lui, tótă Europa ar rĕsuna de ţipetele jidovescĭ. Noi lăsăm sĕ ne mâne, sĕ ne adune tótă lumea copilaşii în tóte laturile, ca pe nisce mieluşei pierduţĭ, şi nicĭ habar n'avem, ce paie ne aprindem prin acésta noi înşi-ne în cap.

„Reuniunea femeilor Române Sĕlăgiene" susţine deja de dece de anĭ cu multe jertfe în Şimleu o şcólă elementară de fetiţe, cu scop, ca acele fetiţe române, ai căror părinţĭ vor sĕ dee copiliţelor lor poleitură de oraş şi însuşirea şi altor limbĭ afară de cea maternă, sĕ aibă unde învĕţa tot în limba lor maternă.

In acéstă şcólă, *care este cel puţin aşa de bună ca cele strĕine din oraş şi în care nu se plătesce nicĭ un didactru,* ba şi şcóla mai dă cărţĭ gratuit elevelor, sunt *în tóte clasele înscrise 19 eleve, dintre carĭ* **numai trei dela sate.**

Unde-ţĭ trebue o nepăsare în cele naţionale şi o nepricepere într'ale învĕţământului mai strigătóre la ceriŭ, decât acest trist fapt?

Inteligenţei şi mai ales preoţimei nóstre din jur tóte şcólele din Şimleu îi sunt mai bune, decât cea română, şi în tóte se învaţă mai bine şi mai la inţeles, decât în cea românéscă, pentru-că în ele nu se învaţă în limba maternă!!?

Alţii îşĭ duc fetiţele la marĭ îndepărtărĭ în internate chiar şi pentru cunoscinţe elementare, nebăgând în sémă, că internatele sunt numai un *malum necessarium*, ca sĕ scăpăm de şi mai marĭ şi sigure rele, mai ales noi Românii, şi că *ochiul părintesc nu-l póte suplini la crescere nicĭ un internat.*

Ómenii îşĭ sacrifică liniştea şi avutul pentru vanitatea lor, căcĭ a duce copii gingaşĭ pentru cunoscinţe elementare departe la şcolĭ strĕine, la călugăriţe şi prin internate, este mai mult o satisfacere a vanităţii şi o pregătire de fală în viitor, decât o adevĕrată necesitate.

Şcóle bune la sate ne trebue. N'avem nicĭ o lipsă de şcolĭ strĕine şi de călugăriţe, ba nicĭ de internate române până la şcólele civile superióre séu la gimnasiu!

(S).

În „Reichsrath" au fost la ordinea dilei desbaterile asupra capitolului justiţiei din budget. A vorbit şi dep. baron George *Wassilko*, care se plânse, că procedura civilă nouă încă nu a ajuns la deplină valóre în Bucovina, fiind-că mulţĭ funcţionarĭ nu cunosc limbile ţĕrii. Protocólele judecătorescĭ se stiliséză în limba germană, părţile sunt interogate adesea în limbă babilonică, neînţelésă atât de judecător, cât-şi de parte. Recomandă de a-se compune pentru părţile române *senate românescĭ,* pentru cele rutene senate rutene, tot aşa de a distribui pe la judecătoriile districtuale agendele românescĭ la *judecătorĭ românĭ,* cele rutene la judecătorĭ rutenĭ. E nemulţumit cu taxele pentru intimatele dela judecătorii, relevând că porto pentru scrisorile transmarine e mai mic, decât o scisóre judecătorescă în Bucovina. Descrie starea miserabilă, din causa lipsei de funcţionarĭ tehnicĭ la tabulele şi mapele catastrale şi vorbesce apoi despre starea creditului micului agricultor. E de părere, că analfabetului sĕ-i fie detras dreptul cambial pasiv. Cere crearea unei curţĭ de apel în Cernăuţ şi termină cu provocarea, sĕ nu se lase Bucovinei simţĕmêntul amărăciuniĭ, că este tratată ca o provincie de valóre minoră. A produs douĕ resoluţii în sensul celor vorbite.—După versiunea unei telegrame publicată de „Bukowinaer Rundschau" bar. G. Wassilko sĕ fi atacat în decursul oraţiunii vehement pe presidentul tribunalului ţĕrii Klaar, din causa calificaţiilor date judecătorilor românĭ, însinuindu-li-se calităţĭ şi defecte depreciatóre. — J[illegible] în 22 Maiŭ, după desbaterĭ de mai multe lunĭ, în fine s'a terminat votarea budgetului precipitat, în a treia cetire. Graba parlamentului se interpretéză, ca o manifestaţie, spre a-l ajuta pe premierul Koerber faţă de Szell în ajunul tratărilor pentru pact.

Radicalii sêrbĭ şi congresul. Foile ungurescĭ sunt rĕu cătrănite, pentru-că partidul radical al Sêrbilor din Ungaria a obţinut majoritatea la alegerile de delegaţĭ pentru congresul bisericesc sêrbesc convocat pe dĭua de 9 Junie la Carloveţ. Intre cei aleşĭ este şi deputatul sêrb naţionalist Liubimir *Pavlovicĭ* — Comisar guvernial pentru congres a fost numit Bela *Tallian*, cu numirea căruia Sêrbii sunt fórte nemulţumiţĭ. Sĕ prevede deja de pe acum, că şi congresul acesta va fi disolvat, căcĭ guvernul vré sĕ repete şi de rêndul acesta jocul frivol, ce l'a jucat şi până acum faţă cu autonomia bisericei naţionale sêrbescĭ. „Zastava" din Neoplanta atrage deja de pe acum atenţiunea membrilor Congresului şi-i conjură, sĕ nu lase a-se octroia congresului ordinea de di stabilită de guvern.

Apponyi despre pact.

Preşedintele camerei ungare, contele Albert *Apponyi* a fost Duminecă în Jászberény. Aicĭ, înaintea unui numĕros public a ţinut un discurs politic din care remarcăm partea privitóre la *pactul austro-ungar.*

El dise, că problemele pactului apasă cu greutate de plumb asupra situaţiunei politice, căcĭ dela resolvarea acestor probleme atêrnă în mare mĕsură viitorul economic al ţĕrii. Regularea raporturilor pe basa comunităţii tarifului vamal cu Austria, nu se póte face, decât cu *escluderea orĭ cărui legământ, care ar vătĕma interesele agriculturei ungare;* décă acésta n'ar succede, atunci menţinerea comuniunei vamale nu mai póte avé nicĭ o basă. Unguria însĕ nu póte rĕmâné în vecĭ stat agrar, de aceea a doua recerinţă a pactului este, ca el sĕ nu ridice piedecĭ în calea desvoltăriĭ *industriale* şi *comerciale* a Ungariei. Protestéză în contra concepţiunei greşite, ca în locul alianţei vamale sĕ se contrabandeze principiul aşa numitei „*unităţĭ economice a monarchiei*" („die wirtschaftliche Einheit der Monarchie"), cáre n'are basă în legile ungare şi care se opune independenţei de stat şi naţională a „naţiunei".

La resolvarea cestiunilor pactului trebue sĕ domineze *conceptul independenţei economice a Ungariei,* căcĭ ca şi pe terenul de drept-public, aşa şi pe terenul economic pactul cu celelalte ţĕrĭ ale monarchiei nu e posibil, decât pe lângă recunóscerea deplină a organisaţiunei independente economice a Ungariei.

Nu este permis, ca Ungaria sĕ se angajeze la *un pact mai rĕu,* decât stările de adĭ. Când vorbim de stările actuale şi când se dice, că un pact mai rĕu decât acesta nu se póte accepta, se înţeleg învoelile făcute între fostul guvern austriac şi fostul guvern ungar, augumentate cŭ tariful vamal, care se va crea numai în viitor şi a cărui creare e enunciată în mod imperativ.

El trebue sĕ scutéscă interesele agriculturei şi industriale ale ambelor state. Acesta e *minimul* dela care se póte începe discuţiunea despre aceea, că óre se póte primi, orĭ nu un astfel de proiect al pactului.

Nu era decĭ necesar— continuă — ca preşedintele partidului independist şi 48-ist sĕ pună în vedere întrebuinţarea celei mai puternice arme oposiţionale, décă învoelile guvernului s'ar adênci sub nivelul acesta. Un pact de felul acesta nu va propune guvernul nicĭ-odată. Décă însĕ s'ar găsi un bărbat de stat maghiar, care, ajungênd la guvern, sĕ propună un pact mai rĕu, decât cel esistent, el *n'ar puté câştiga o majoritate pentru aşa ceva nicĭ în camera actuală, nicĭ în orĭ care altă cameră.* Toţĭ factorii, carĭ compun falanga actuală impuitóre şi care sprijinesce guvernul, ba chiar şi guvernul, şĭ-ar sci face datoria, ca, *trecênd în oposiţie, sĕ combată un ast-fel de atentat.*

In chipul acesta vede şi judecă Apponyi situaţiunea în ce privesce pactul.

Pressa oposiţională maghiară cântă imnurĭ de glorie lui Apponyi şi-l premăresce pentru „francheţa cu care a vorbit la adresa Austriacilor."

Primirea noului fişpan în Deva.

Deva, 26 Maiŭ 1902.

Erĭ după amiadĭ s'a făcut aicĭ primirea noului fişpan Barcsay Koloman, care a sosit cu trenul. La podul de lângă „Goldstein" (ce coincidenţă!) a fost ridicat un arc de triumf din frundă verde. In trăsura cea dintâiŭ se afla, se dice, primarul séu căpitanul oraşului, — se mai dice, că trăsura acésta ar fi a d-lui Dr. Ioan Mihu şi a fost adusă la parada de aicĭ de cumnatul sĕu, solgăbirĕul Orbonás Josef şi cu „Valeriu mamii". Au urmat apoi călăreţĭ ciangăi, după care venia trăsura fişpanului şi încă alte vre-o douĕ, pe urmă veniau o mulţime de servitorĭ şi servitóre, precum şi măeştrii eşiţĭ de pe la joc. Acest convoiŭ, încheiat de mai multe trăsurĭ, s'a postat înaintea caselor comitatului.

Aicĭ fişpanul a fost întêmpinat de proto-notarul Pogany Béla, care în discursul sĕu de bine-ventare a accentuat, că noul fişpan nu e strĕin, că el cunósce bine acest comitat de pe timpul când îl administra ca vice-şpan, (pe când se descoperiră defraudările cele marĭ).

Noul fişpan, în rĕspunsul sĕu, sĕ fi pomenit şi de cele scrise prin diare despre el, după numire, că adecă e înrudit cu mulţĭ funcţionarĭ dela administraţie, dicênd, că da, toţĭ dela cârma administraţiei trebue sĕ fie spiritual înrudiţĭ, în ce privesce nisuinţa a administra bine şi conscienţios acest comitat.

La instalare nu sciu cum s'au petrecut lucrurile. Aflu numai că falnicul deputat Serban Miklos, cunoscut sub epitetul de „feciorul popii dela Voila", dimpreună cu protopopul Dan şi cu vicarul Macaveiŭ din Făgăraş, încă au venit pe aicĭ sĕ facă alaiŭ noului fişpan, şi că la tămbălăŭ „feciorul popii" a închinat pentru „frăţietate."

Protopopul Dan a felicitat, se dice, pe noul fişpan numai pe motivul, că acesta într'o di îl onoră c'o visită.

Dr. A. Vlad, care de câte-va lunĭ n'a fost pe la Deva, a aflat cu cale sĕ vină acum la „pertractările dela tribunal". Mi-s'a spus, că ar fi fost vĕḑut pe galerie. Marele activist şi revisionist Dr. Mihu s'a mulţumit a-şi trimite numai trăsura la tămbălău.

Peste tot ai noştri s'au ţinut reservaţĭ. Despre cei-ce au făcut escepţiune vĕ voiŭ scrie în deosebĭ.

Mâne se va ţiné cogregaţiunea ordinară de primăvară. Sunt la ordinea ḑilei 157 obiecte.

In ḑiua de 30 Maiŭ va fi aicĭ alegere de deputat. Vĕ puteţĭ închipui, ce agitaţie se face de pe acuma.

In momentul acesta decurge banchetul. Vĕḑui vre-o câţĭ-va preoţĭ şi protopopĭ îmbrăcaţĭ în haine sĕrbătorescĭ mergĕnd la banchet, care fusese anunţat încă înainte de amiaḑĭ cu puşcăturĭ de tresc.

*

In momentul acesta am primit câte-va amĕnunte despre instalare. Sala a fost ticsită de membri şi nemembri ai congregaţiei. Au fost cum au fost representate comitatele: Arad, Făgăraş şi Caraş-Severin. Câţĭ-va dintre „patrioţĭ" erau în costum arpadian.

Vice-şpanul a propus sĕ se citéscă decretul de numire al noului fişpan. A salutat pe cei veniţĭ la instalare şi a propus alegerea unei deputaţii, care sĕ învite pe fişpan la adunare. Acesta ocupându-şĭ locul între eljen-urĭ şi-a cetit vorbirea, în care a promis, că va fi adevĕratul părinte al poporului din acest comitat. (Se ḑice că membrii deputaţiei amintite dela Făgăraş erau mişcaţĭ până la lacrimĭ de acéstă vorbire generósă.)

Fişpanului i-a rĕspuns deputatul „cel mai poporal" al grăniţerilor dela Dobra Lazar Arpad, care salutându-l ḑise, că întréga poporaţiune din comitat a primit vestea numirei sale cu cea mai mare satisfacţiune, sciindu-l, că e fiul comitatului şi va fi adevĕrat părinte al întregei poporaţiunĭ fără deosebire de confesiune şi naţionalitate.

A urmat primirea temenelelor şi apoi banchetul.

E de remarcat, că noul fişpan a uitat sĕ mulţămescă şi mamelucilor dela Făgăraş, carĭ au venit sĕ-l salute! Aceştia se pot reîntórce acum cu buzele umflate. —i.—

O aniversare a României.*)

Viena, 22 Maiŭ.

In fie-care an populaţia României serbéză în mod solemn ḑiua, în care vlăstarul din tulpina Hohenzollernilor, Carol I, fù încoronat de rege; în anul acesta serbarea are cu atât mai mare importanţă, cu cât şi armata română celebréză jubileul de 25 de anĭ al rĕsboiului pentru independenţă, luptat pe câmpiile Bulgariei sub conducerea marelui ei căpitan.

Pentru ultima óră vor fi purtate înaintea trupelor, carĭ au participat la rĕsboiul independenţei, vechile drapele, din carĭ aḑĭ n'a mai rĕmas, decât prăjinile cu vulturul şi câte-va resturĭ din flamură, mărturiile mute şi totuşĭ atât de elocuente ale sângerósei lupte dela 1877—78, spre a face loc celor nouĕ în numĕr de 43, confecţionate cu cheltuéla de 40 000 de francĭ la Berlin, pe când ele însĕ-şĭ vor fi aşeḑate cu onóre în arsenal.

In acel rĕsboiŭ trupele române au dat proba despre ceea-ce pot şi despre curagiul lor, ér regele cu drept cuvênt putù sĕ ḑică astăḑĭ, cu ocasiunea primirei corpului ofiţeresc în rĕspunsul dat la adresa ministrului-preşedinte Sturdza, că biruinţele armatei au întemeiat renumele ţĕrei şi au ridicat'o la rangul de regat. Când Rusia începù la 1877 rĕsboiul contra Turciei, refusă participarea activă a armatei române la acel rĕsboiŭ. Ea credea, că va isprăvi singură cu „Omul bolnav", care era de toţĭ batjocurit; acesta însĕ sĕ dovedi a fi un ghiorlan forte sănĕtos, care scia sĕ împartă straşnice ghionturĭ, aşa că Rusia sĕ vĕḑù nevoită a apela, după înfrângerile din Iulie 1877 la ajutorul, mai înainte repudiat, al Românilor. Marele duce Nicolae a cerut acel ajutor dela principele Carol la 31 Iulie pe cale telegrafică, ér acesta i-a rĕspuns afirmativ, după-ce i-s'a acordat independenţa în conducerea armatei sale. La 28 August principele Carol primi chiar comanda supremă peste întréga armată de vest rusescă, şi în mare parte luĭ şi trupelor române sunt de a-se mulţumi isbânḑile de mai târḑiu şi căderea Plevnei, al cărei eroic apĕrĕtor Osman-Paşa a capitulat înaintea Românilor, însĕ a fost extradat Ruşilor.

Ajutorul României fù însĕ rĕu rĕsplătit. Rusia, ce e drept, a mijlocit la Pórtă recunóscerea independenţei române câştigată cu şiróie de sânge, pe de altă parte însĕ forţă România sĕ dea Basarabia în schimb pentru Dobrogea, mult mai inferióră. Se întêmplă însĕ ceva şi mai rĕu. La stăruinţa ministrului engles Benjamin *Disraeli*, congresul din Berlin a pus ca condiţiune pentru recunóscerea suveranităţii României, abrogarea restringerilor făţă cu Evreii. In zadar au protestat Românii contra acestei pretensiunĭ, au trebuit, decă nu voiau sĕ pérdă érăşĭ ceea-ce isbândiseră cu atâtea jertfe de avere şi sânge, sĕ cedeze pentru moment. Jidovimea internaţională a triumfat cu ajutorul ministrului englez-jidov. Un domnitor a fost în mod hotărît contra acestei ingerenţe în afacerile interne ale României şi acesta a fost împĕratul *Wilhelm I*. Despre el se istorisesce în cartea apărută la Stuttgart „Din viéţa regelui Carol al României", că a declarat, că decă în timpul congresului n'ar fi fost bolnav în pat, n'ar fi permis nicĭ odată desfăşurarea cestiunei evreescĭ prin naturalisarea de atuncĭ în mase a Jidovilor din România. Este cert, că cu hotărîrea congresului, după cum reiese dintr'o scrisóre adresată la 25 Iunie 1879 din Gastein împĕrătesei Augusta, nu era de acord, „căcĭ eu sciu", scriea el, „ce sunt Jidovii în ţĕrile acelea — începĕnd cu Posen, Polonia, Litvania şi Wolhynia — şi Jidovii din România, se ḑice, că sunt încă şi mai rĕi."

Ceea-ce n'au reuşit sĕ facă Românii atuncĭ, se încercă sĕ ajungă în timpul mai nou. O mĕsura importantă pentru acéstă este noua lege a meseriilor, conform căreia numai acei streinĭ sunt admişĭ la practicarea unei meserii, în a căror patrie, respectiva meserie este de asemenea permisă Românilor şi că într'o corporaţiune numai meseriaşĭ de aceia pot fi primiţĭ, carĭ şĭ-au învĕţat meseria cum se cade şi se vor puté legitima despre acésta cu acte. Sgomotul, ce s'a produs imediat după-ce s'a aflat despre acéstă lege în întréga pressă jidovéscă, dovedesce mai bine, că Jidovii nu numai, că au recunoscut numai decât contra cui este îndreptată acéstă disposiţie de altfel inofensivă, ci că ei sciu forte bine, că coreligionarii lor din România întrebuinţéză „meseria" numai ca firmă, dér că ei se ocupă cu fel de fel de afacerĭ murdare, numai cu esercitarea meseriei nu. Un Jidov din Anglia, Arnold Withe însuşĭ este acela, care dă un certificat fórte urît coreligionarilor sĕi. El a declarat într'una din ultimele şedinţe ale comisiunei regale, instituită pentru cercetarea imigrărilor din strĕinătate, că nu se póte îngădui imigrarea lor în Anglia. Jidovii din Rusia şi România, spunea el, nu vréu sĕ se asimileze, ei sunt nisce prăpădiţĭ, lipsiţĭ de mijlóce, şi corporalmente neapţĭ. Ceea-ce s'a ḑis mai adesea orĭ şi despre Jidovii din Austria, că au inclinaţia de a fi incendiarĭ, a accentuat'o şi d-l White, relevând, că cele mai importante societăţĭ de asigurare din Londra au regulamente speciale pentru admiterea clienţilor jidovĭ. Când Rotschild din Londra a tras'o acéstă la îndoiélă, a trebuit sĕ audă dela White, că el însu-şĭ înainte de asta cu un an, în calitatea sa de preşedinte la „*Alliance Insurance Company*" a primit o deputaţie de jidovĭ polonesĭ, carĭ au cerut ştergerea regulamentului respectiv relativ la asigurarea Jidovilor.

Prin gălăgia pressei jidovescĭ şi prin agitaţia „*Alianţei israelite*" România nu se va abate dela drumul început. Intrebăm şi noi împreună cu „L. N. N.:*)

Ce vor iritaţii ocrotitorĭ ai Jidovilor din România? Póte vréu, ca vr'o mare putere sĕ vină cu sabia şi suliţa, sĕ forţeze pe ţĕranii din câmpia Dunării, ca *sĕ aştérnă ramurĭ de finicĭ* în drumul acelora, carĭ le sug sângele? Lumea în adevĕr n'are interes de a-se emoţiona, fiind-că România nu vré sĕ se prefacă *în stat jidovesc* şi fiind-că ia mĕsurĭ raţionale spre a-se apĕra de o asemenea sórtă. Dealtminterĭ ministrul-preşedinte român a declarat preşedintelui comunităţii jidovescĭ din Bucurescĭ, care s'a jeluit contra legii meseriilor, că Românii prin instinctul conservării de sine sunt siliţĭ a lua asemenea mĕsurĭ.

Este uşor de înţeles aşa-dér, că pressa jidovéscă a fost forte mâhnită, când contele Goluchowski în discursul sĕu din delegaţiunile austriace a presentat România ca model şi a recomandat „politica sa sănĕtósă" ca esemplu, care ar trebui imitat de multe alte state micĭ. Resultatele, ce le-a obţinut România, după com a relevat şi Goluchowski în esposeul sĕu, le mulţumesce lucrării liniştite şi consciente a înţeleptului ei domnitor. Sforţărilor lui întru organisaţia şi cultivarea trupelor este de a-se atribui în prima linie, că România a devenit independentă.

*) Prim-articol publicat în „*Deutsche Zeitung*" Nr. dela 23 Maiŭ.

*) „Leipziger Neueste Nachrichten."

SCIRILE DILEI.

— 14 (27) Maiŭ.

Representanţa orăşenéscă din Braşov va ţiné în ḑiua de 28 Maiŭ (Mercurĭ) la órele 3 p. m. adunare generală ordinară în sala din casa sfatului. La ordinea ḑilei sunt 30 de puncte.

Inmormêntarea lui Dr. Ioan Ţurcan s'a făcut Joi la 9½ óre diminéţa, pornind conductul funebral dela casa mortuară. Spre a da ultima însoţire, s'a presentat numĕros şi fórte distins public din societatea românéscă din Cernăuţĭ şi representanţĭ ai oficiilor. A participat şi o mare deputaţie de 100 locuitorĭ din comuna Mamaiescĭ, unde păstorise defunctul etc. etc. In urma carului funebral păşia întristata familie, representată fórte numĕros, repres. „Asociaţiunii clerului", „Acad. ortodoxe" şi „Junimii". Conductul stătea sub conducerea I. P. S. Sale d-lui episcop Dr. V. de Repta, P. C. Sale archimandritului-mitrofor M. Calinescu şi cons. consist. D-l cav. de Bejan cu asistenţă de alţĭ 10 preoţĭ şi doi diaconĭ. După sĕvĕrşirea marei panachide în biserica catedrală, a ţinut predicatorul catedralei d-l Dr. O. Popescul discursul funebral, relevând cu date biografice meritele şi activitatea defunctului. Dela biserica catedrală cortegiul s'a pus în mişcare cătră cimitirul orăşenesc. La mormênt a ţinut predicătorul slaveau d-l archipresv.-stauro-

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS.".

Bibliografia vechiă.

(Din secolii 17 şi 18.)

— Continuare. —

Ediţ. I. 1643.

Dumineca fariseului şi a vameşului.

Fără de întroducere, după evangelie se începe cazania. „Tocméla au împĕraţii când vor sĕ-şi tremită voinicii la rĕsboiŭ, înainte le dau veste, sĕ-şi gătéscă armele şi sĕ le ascuţă şi sĕ se învéţe a se deprinde în lucruri de rĕsboiŭ, şi cându-i tremit, stau de-i învaţă şi îndémnă cu cuvêntul" ş. c. a.

Ediţ. D. 1644.

Duminéca vameşului şi a fariseului.

Inainte de evangelie este întroducere, éră după evangelie urméză învĕţătura, ce tractéză în part. 1 „de mărimea deşartă a fariseului şi de ómenii cei ce se trufesc"; partea 2 de smerenie şi de cei smeriţĭ cum fii luminei sânt, *apoi în partea 3* de cei cu mărie deşartă, cum pierd bogăţia, care zace în ceriŭ, şi de rugăciune, cum se cade a sĕ ruga invĕţătură pre obiceiŭ". (*Acéstă parte (3) se póte considera şi ca învĕţătură de sine stătătóre*).

Ediţ. B. 1699.

Dumineca vameşului şi a fariseului.

Inainte de evangelie este cuvênt înainte, ca şi în ediţ. 2, după evangelie urméză „învĕţătură pentru vamieş şi fariseu" luată din ediţiunea I.

Anotări.

Diferinţa mai marcabilă în aceste ediţiunĭ este, că în ediţ. mai ales I. şi în cele mai multe locurĭ şi în D. se folosesc timpurĭ, (cu preferinţă în evangelia) simple, éră în ediţiunea B. timpurile compuse.

Ed. 1643. — *Dumineca lăsatului cărnei.*

„Ḑise domnul, când va veni fiul omenesc intru slava sa şi toţi *svenţii* ângerĭ cu *nus*, atunce va şedé pre scaunul *mărirei* sale *şi vă adună* înaintea lui toate limbile şi vă *împărţi pri inşi unul de alalt* că un păstoriu *ce-şi imparte* oile de in capre, şi vă pune óile de adirépta sa, iară caprele *de a* stânga. Atuncia va ḑice împĕratul *celor de-a diréptă*: Veniţi *blagoslovîţii părinţelui* mieu de *ocinaţi* împĕrăţia ce-i *gătală* vóuĕ di *inceputul* lumiei".

Evangeliei nu-i premerge nicĭ întroducere, după evangelie urméză nemijlocit inţelesul evangeliei séu invĕţătura, care e aceeaşĭ ca şi în edit. B.

Ed. 1644 — *Dumineca lăsalei de carne.*

„Ḑise Domnul, când va veni fiul omenesc intru slava sa şi toţi *sfinţi* ângerĭ cu *dins*, atuncĭ vá şedé pre scaunul *slavei* sale şi *se vor aduná* in aintea lui toate limbile, şi va *alege pre ei soţiŭ dela soţiu* cá păstoriul *când alege óile* din capre şi vá pune óile *din a* dirépta sa, iară caprele *din* a stânga. Atunce vá ḑice împĕratul celora *ce vor fi na diréptа lui*: Veniţi *blagoslovîţi ai părinţelui mieu de moştenîţi, care e gătilă vouĕ împĕrăţia mai nainte de tocméla* lumiei".

Evangeliei îi premerge introducerea scurtă din 6 rĕndurĭ, după ev. urméză învĕţătura: part. I de sfîrşenia acestei lumĭ şi de adóua venire a lui Christos, part. 2 de adunarea a toate norodele la judecata lui Domneḑeu şi de respunderea judecătoriului spre pĕcătoşĭ şi de chemarea dreptilor întru împĕrăţia cerului.

Ed. 1699. — *Dumineca lăsatului de carne.*

Ḑisau Domnul, când va veni fiul omenesc intru slava sa şi toţi sfinţii ângerĭ cu *dinsul*: atuncea vá şedé pre scaunul *slavei* sale şi *se vor aduna* înaintea toate limbile; şi vá despărţi pre ei *unul de alt*, cum alege păstoriul oile din capre, şi vá pune oile a de dirépta sa, iară caprele de a stânga. Atuncia va ḑice împĕratul celor ce vor fi de a dirépta lui: Veniţi *blagoslovîţii* părintelui mieu de *moştenîţi* împĕrăţia, care e gătită vóuĕ dela *intemeierea* lumii".

Evangeliei îi premerge întroducerea din edit. D, după evangelie urméză nemijlocit învĕţătura (adverbum) din ediţ. G.

Pentru varianţa din evangelii, reproducem aci inceputul din tóte trele evangeliele: din acestea se póte observa atât varietatea unor cuvinte, cât şi diferinţa concordărei, precum şi puritatea limbei şi eleganţa stilului etc.

In căzaniele ediţ. I. şi B. e observabilă numai varianţa cuvintelor.

Ed. 1643. — *Dumineca lăsatului brânzei.*

Introducerea lipsesce, după evangelie urméză înţelesul ei, adecă învĕţătura imprumutată şi în edit. B. în întreg.

Ed. 1644. — *Dumineca lăsalei de brânză.*

Este întroducere, éră după evangelie urméză învĕţătura din 2 părţĭ: 1 „de blânḑie şi cum suntem detorĭ a nu ne mânia pre fraţĭ", 2 de post, de milostenie.

Ed. 1699. — *Dumineca lăsatului de brânză.*

Introducerea luată din ediţ. D. După evangelie învĕţătura din ediţ. I. în întreg.

După evangelie urméză căzania, care în partea I convine în tóte trei ediţiunile cu puţină schimbare de topică, éră în par-

for I. Procopovicĭ un discurs în limba slavenă de cuprins simil cu cel al discursului din biserica catedrală. I. P. S. Sa d-l episcop Repta apoi a relevat pe defunctul în calitatea de cap de familie, tată, moş, strămoş şi peste tot ca om în care privinţă defunctul dispunea de escelente virtuţĭ, terminând cu obicinuitele ertăciunĭ. La mormênt a mai ţinut un discurs fórte frumos d-l prof. univ. Constantin Popovici în numele „Asociaţiunii clerului“, d-l O. Luţia în numele „Junimii“ pentru membrul ei onorar şi fundător şi d-l Petru de Tëutul în numele „Academiei ortodoxe“, al cărei membru onorar a fost defunctul. Actul înmormêntării s'a isprăvit către 1½ óre p. m.

10 Maiŭ la Paris. Biserica ortodoxă română din Paris a fost archi-plină în diua de 10 Maiŭ v. cu ocasia aniversării a 25-a a proclamării independenţei României. La legaţiunea română a fost în urmă o splendidă recepţiune.

Loubet în Copenhaga. In reîntórcerea sa din Rusia preşedintele Republicei francese s'a oprit în Copenhaga. Aicĭ s'a dat un prând la curte în onórea luĭ. Regele *Christian* a ţinut un toast, bênd pentru sănêtatea luĭ Loubet şi pentru prosperitatea Franciei. — *Loubet* a rëspuns mulţumind de primirea, ce i-s'a făcut şi bênd în sănêtatea regeluĭ şi a familiei regale şi pentru prosperitatea poporuluĭ danez. La plecare Loubet a fost viu aclamat de mulţime. Bastimentele au salutat prin focurĭ de tun.

„Emke“. Am amintit, că Duminecă s'a ţinut a XVIII adunare generală a societăţiĭ militante a maghiarismuluĭ, cunoscută sub numirea de „Emke“. Diarul guvernamentel „M. P.“ din Clujiŭ salută societatea acésta, ca pe o societate de apostolat pentru *„ideia statuluĭ naţional“*. „Strămoşiĭ noştri s'au luptat în potriva duşmanilor esternĭ — dice oficiosul din Clujiŭ — nouĕ nĭ-a rĕmas problema de a-ne apĕra de *„adversariĭ interni“* şi în loc de sânge sĕ asigurăm prin *cultură* fiilor noştri proprietatea acestuĭ pămênt“.

Adunarea a fost presidată, după cum am anunţat, de contele Beldi Akos. Dr. Szentkiralyi a cerut, ca „Emke“ sĕ-şĭ îndrepteze activitatea spre terenul *economic*. Fekete Nagy Béla a referat asupra propunerii inspectoruluĭ şcolar din Bistriţa-Năsĕud, Dr. *Csernatoni*, care rógă societatea sĕ întrebuinţeze tot venitul sĕu pentru zidirea de *şcóle prin sate*. Propunerea fù primită cu unanimitate. Viitórea adunare generală se va ţine în *Aiud*.

Numirĭ. Rev. d-n Dr. Augustin *Bunea*, cassier la Cassa centrală din Blaşiŭ, a fost numit cu diua de 1 Iunie administrator adjunct la Administraţia centrală capitulară. Rev. d-n Alesandru *Uilăcan*, până acum admin. adjunct, a fost numit controlor la cassa centrală archidiecesană în locul Rev. d-n Dr. Victor *Smigelski*, numit cassier la cassa centrală.

Intrunirea meseriaşilor din Bucurescĭ. Duminecă d. m. s'a ţinut o întrunire a meseriaşilor în sala constructorilor din Bucurescĭ. S'a discutat organisarea breslelor şi corporaţiunilor prevĕdute în noua lege a meseriaşilor. D-l Toma Georgescu spune, că gazetele jidovescĭ s'au revoltat pe nedrept. „Noi nu gonim pe nimenĭ, căcĭ şi strĕinii pot întra în corporaţii. Legea e făcută pentru vagabondĭ; ea trebue aplicată“. D-l Napoleon Popescu relevézǎ articolul luĭ Bernard Lazare din Budapesta, în care spune, că abia atuncĭ a început sĕ rĕsufle, când a trecut frontiera Româniеi. Injuraturile au început de pe acum; sĕ vedeţĭ cum o sĕ ne înjure prin gazete, când va sosi la Paris, fără sĕ aibă dreptul. Pe evrei nu-i superă nimic, decât art. 7 din constituţie, căcĭ vor drepturĭ. Noi trebue sĕ ne unim cu toţii şi sĕ începem a-ne organisa. Intrunirea a ales o comisie, care se va presenta la ministrul de domenii.

Propaganda panslavistă în România. In conferenţele învĕţătorescĭ din Iaşi, revisorul şcolar a atras atenţiunea învĕţătorilor asupra propagandei panslaviste, pe care o fac jugănarii rusescĭ prin comunele din judeţele Iaşĭ, Fălciu şi Botoşanĭ. Ei îndémnă pe ţĕranĭ la emigrare în Basarabia, unde le pun în perspectivă, că vor căpĕta pământ gratuit.

Deputatul Lurtz şi foile maghiare. Un negustor de stofe de loden din Tirol şĭ-a oferit marfa în limba maghiară, trimiţĕnd o asemenea scrisóre şi d-luĭ Lurtz. D-l Lurtz, se înţelege, a refusat scrisórea ungurésca scriind pe partea interióră a plicului următórele:

Cumcă d-ta îmĭ scrii numele pe unguresce, acésta o scus prin faptul, că d-ta în ignoranţa d-tale credĭ, că în Ungaria tot omul e Maghiar. Cumcă scrii *Brassó*, în loc de *Kronstadt* dovedesce, că d-ta habar n'ai de ceea-ce facĭ. Dér că însuşĭ d-ta plutescĭ sub bandieră strĕină în strĕinătate şi că îţĭ maghiarisezĭ numele german, acesta e un semn, că comercianţii germanĭ din strĕinătate nicĭ idee n'au, ce cugetă un adevĕrat Maghiar despre o asemenea procedură.

Diarele maghiare îi pun în vedere d-luĭ Dr. Lurtz o aspră lecţie în parlament, unde d-sa represintă cercul Hermanuluĭ. — Vom vedé.

Serbarea dela Wartburg. Societatea studenţilor universitarĭ germanĭ, numită *„Burschenschaft“*, înfiinţată la 1815 în Jena în vederea liberării şi a unităţiĭ patriei germane, şĭ-a ţinut la 23 Maiŭ a III-a serbare la Wartburg. (Prima serbare s'a ţinut la 1817, a doua la 1867). Actuala serbare a fost în legătură cu inaugurarea monumentuluĭ „Burschenschaftler“-ilor la Eisenach. Discursul festiv la acéstă serbare l'a ţinut parochul ev. de conf. aug. din Braşov, Dr. *Franz Obert*.

Fóie maghiară în Sibiiu. Sub titlul „Szeben és Fogaras Vármegye“ (Comitatul Sibiiu şi Făgăraş) s'a înfiinţat în Sibiiu o fóie maghiară săptĕmânală. Redactor *Czobor* Hugo, diarist din Peşta.

Fuga unuĭ reacţionar rus. „Neue Freie Presse“ publică o depeşă din Wiesbaden, în care se spune, că *Pobiedonoseff*, procuratorul sinoduluĭ rusesc, a plecat de acolo din causă, că autoritatea i-a declarat, că nu maĭ póte sĕ garanteze siguranţa persónei luĭ.

Lupte între Albanesĭ. „Frankfurter Zeitung“ află din Scutari (Albania), că în recentele lupte dela Djakova dintre Bairam Zuri şi Riza bey, patru sute de ómenĭ au fost omorîţĭ său rĕniţĭ.

O femeie în gura leilor. Se telegrafézǎ din Lemberg, că domesticitórea *Tilly Bebe* fiind atacată de leĭ, a isbutit sĕ scape, însĕ a fost grav rĕnită. Publicul, care asista la representaţie, a fost cuprins de panică.

Societatea căilor ferate de pe Valea Someşuluĭ şĭ-a ţinut adunarea generală în diua de 24 Maiŭ sub preşedinţa baronuluĭ D. *Banffy*. Suma totală a încassărilor a fost anul trecut de 1,654,530.12 cor. ér cheltuielĭ 9222,169.72. Prisosul se presentă aşa-dér în suma de 732,360.40 coróne.

Un primar omorît. Se scrie din Deva, că primarul din Todeştĭ, Moise Hică, a fost găsit de către fiul sĕu Ion în diminéţa dilei de 22 Maiŭ culcat la pămênt cu gâtul tăiat şi cu ochii scoşĭ. Primarul eşise séra în ogradă sĕ-şĭ vadă plantaţia de curechĭ şi nu departe de casă l'au omorît nisce criminalĭ, probabil din rĕsbunare.

Rectificare. In articolul întitulat *„Cine a demonstrat?“* din numĕrul de erĭ al fóiei nóstre (106) s'au strecurat câte-va erorĭ de tipar conturbătóre de sens. Aşa pe pag. III colóna 1 rêndul 24 de sus în jos în loc de „nu lucru oprit“... e a-se ceti „**un** lucru oprit“; ér la fine rêndul 10 de jos în sus în loc de „dejageat“ este a-se ceti „**degajat**“, şi cu treĭ rêndurĭ mai jos în loc de „a căruia aglomerare au acusat'o ei înşi-şĭ“, este a-se ceti corect „**au causat'o** ei înşi-şĭ...“

Un archeolog român apreciat în strĕinătate.

Cetim din péna luĭ *H. Van de Weerd* în *„Bulletin bibliographique et pedagogique du Musée Belge“* (cinquième année Nr. 9) sub titlul: Tocilescu. — Săpăturĭ şi cercetărĭ archeologice în România. — Cominicaţiunĭ făcute Academieĭ inscripţiunilor şi literelor (à l'Académie des Inscriptions et Belles-Lettres) din Paris 1892—1899. Bucurescĭ 1900, în 4°, 243 pag.:

Regatul actual al Românieĭ coréspunde uneĭ părţĭ a provinciei romane Mesia inferióră. Până înainte cu vr'o treĭ-decĭ de anĭ, nu posedam din acéstă provincie, decât câte-va rare inscripţiunĭ aduse de câte un călĕtor grăbit. Inconstanţa regimurilor politice, starea înapoiată a civilisaţiuneĭ şi póte şi negligenţa savanţilor au fost causa, că remarcabilele resturĭ de cultură antică, împrăştiate în acéstă ţéră, rĕmaseră timp atât de îndelungat îngropate sub vĕlul uităriĭ.

In ultimul timp, au fost organisate săpăturĭ sistematice. Istoria acestor cercetărĭ archeologice cuprinde douĕ fase. Prima se resumă în numele luĭ Renier şi Desjardins. Aceştĭ doĭ savanţĭ, delegaţĭ ai academieĭ de inscripţiunĭ şi litere din Paris, au făcut săpăturĭ dela 1865—1868, la locul vechiuluĭ Troesmis. Ei au cercetat câmpul legiuneĭ V., Macedonica, şi au descoperit vr'o 30 inscripţiunĭ. Lucrările d-luĭ *Tocilescu*, profesor în Bucurescĭ şi conservatorul museuluĭ naţional român, constitue a doua periódă. Fără sĕ vorbim despre descoperirile topografice şi despre lămurirea maĭ multor fapte istorice importante, luĭ i-se datoresce publicarea inscripţiunilor grecescĭ şi latine, în numĕr de peste 600, înserate în *„Corpus Inscriptionum Latinarum“* din *„Archaeologisch Epigraphische Mittheilungen“* etc.

Presenta lucrare este vrednică de lucrările anteriore ale d-luĭ Tocilescu. El reunesce resultatele explorațiunilor făcute în cursul celor opt anĭ din urmă. Publicaţiunea conţine 119 reproducţiunĭ inedite de monumente şi mai multe hărţĭ, între carĭ şi o hartă despre *castella*. Lucrarea e împărţită în cincĭ comunicaţiunĭ. Primele douĕ descriu şi studiézǎ monumentul *„Tropaeum Trajani“*, situat în Dobrogia apróре de Adam-Klissi. Acesta este un turn cilindric înalt de 32 metri şi 30 metri diametru, un bloc enorm de zidărie, fără cavitate interióră, îmbrăcat pe dinafară cu sculpturĭ, ce au legătură cu istoria rĕsboiuluĭ Dacilor şi surmontat de un trofeu (p. 24). „Orĭ care ar fi de altmintrelĭ valórea artistică a turnuluĭ dela Adam Klissi, el este unul din cele maĭ importante monumente din epoca imperială. Găsim acolo representat un numĕr considerabil de arme ofensive şi defensive, precum şi costume de ale soldaţilor romanĭ, de ale principilor şi popórelor barbare, carĭ locuiau în primul secol al ereĭ creştine în valea inferióră a Dunăriĭ şi cu carĭ Romanii au fost în contact timp îndelungat“. Este chiar probabil, că representaţiunea acestor populaţiunĭ dunărene este maĭ fidelă la Adam-Klissi, decât la Roma, căcĭ monumentul a fost construit aşa dicênd în mijlocul triburilor, a căror amintire a perpetuat'o până în dilele nóstre; artiştii, carĭ au esecutat sculpturile şi basreliefurile, au lucrat fără îndoială după natură“.

Lângă monumentul susamintit, d-l Tocilescu a descoperit un imens mausoleu. O inscripţiune probézǎ, că acest monument a fost ridicat de *Traian* în onórea soldaţilor cădutĭ în rĕsbóiele dacice. Espunerea săpăturilor făcute la acest loc formézǎ obiectul comunicaţiuneĭ a 3-a şi a uneĭ părţĭ din a 4-a. Jumĕtatea a doua a comunicaţiuneĭ a 4-a şi prima jumĕtate din a 5-a cuprind resultatele cercetărilor topografice. Pe locul unde era *civitas Tropaeensium*, săpăturile au fost încoronate de un succes, care permite d-luĭ Tocilescu a anunţa, că Dobrogea va fi în curênd *Pompeji* al sĕu (p. 92). Aşa numitele *vallum*-e, *limes*-e, şoselele şi *castella* sunt obiecte de studiu lămurit şi aprofondat (pp. 145—184). In fine ultima comunicaţiune relatézǎ de asemenea despre un numĕr respectabil de inscripţiunĭ de curênd descoperite şi încă inedite (p. 185—230). Maĭ multe au o importanţă din punctul de vedere al topografieĭ şi al vieţiĭ militare. Lucrarea d-luĭ Tocilescu este în acelaşĭ timp fructul uneĭ labóre îndelungate şi răbdătóre şi al uneĭ sciinţe profunde. Ea este indispensabilă pentru orĭ cine, care se interesézǎ de anticităţile militare, de arta greco-romană şi în general de istoria imperiuluĭ.

Trad. de *Oniţă*.

ULTIME SCIRI.

Timişóra, 27 Maiŭ. Adĭ s'a pertractat aicĭ procesul de pressă intentat diaruluĭ *„Deutsches Tagblat für Ungarn“*, pentru articolul publicat în numĕrul sĕu dela 25 Martie 1902 sub titlul: „Causele adevĕrate ale emigrăriĭ“. Redactorul foiĭ *Alwin Kremer* a fost condamnat la **3 lunĭ închisóre de stat** şi la o amendă de **100 coróne**. In contra sentinţeĭ acusatul a anunţat nulitate. Juriul a fost compus maĭ tot din Evreĭ.

Budapesta, 26 Maiŭ. Adĭ s'a reluat firul tratărilor privitóre la pact. Miniştrii austriacĭ Koerber, Böhm-Bawerk şi bar. Call se află aicĭ.

Agram, 26 Maiŭ. Intr'o declaraţie maĭ lungă publicată în diarele oposiţionale de aicĭ, archiepiscopul *Stadler* din Serajevo spune, că retrage tot ce a dis în adresa către Papa despre amestecul guvernuluĭ unguresc în afacerea San-Girolamo şi că s'a convins, că totul s'a făcut din iniţiativa Papeĭ, ér nu în urma influenţelor esterne.

Petersburg, 26 Maiŭ. Oficiosul *„Nowoje Vremja“* vorbind de declaraţiile luĭ Goluchowski cu privire la învoiala austro-rusă, dice, că bucuria Austriacilor şi Ungurilor e prematură, décă cred, că cestiunea balcanică póte fi redusă la o cestiune de ordin secundar cu scop de a deştepta în Slavii din Balcanĭ credinţa, că Rusia nu se interesézǎ de sórtea lor. Invoiala privitóre la Balcanĭ, adaugă diarul rus, nu s'a făcut pentru-ca prin ea sĕ se considere de resolvată cestiunea balcanică complicată.

Literatură.

A apărut *„Almanachul“* societăţiĭ *„Petru Maior“* Budapesta 1901 cu un cuprins bogat şi ilustrat. Format 8° cu 144 paginĭ. *Preţul 4 coróne*. Se află de vêndare la Tipografia *A. Mureşianu* cu preţul indicat, plus 35 banĭ porto.

*Proprietar: **Dr. Aurel Mureşianu.***
*Redactor responsabil: **Traian H. Pop.***

---

tea II căzania convine în edit. I. şi B. despre sf. cuminecătură, în edit. D. despre învingerea bisericeĭ asupra pismaşilor. În celelalte Duminecĭ până la Sâmbăta luĭ Lazar introducerea în edit. I. lipsesce, în edit. B. întroducere e împrumutată din edit. D., eră căzania din edit. I. fără schimbare.

La Sâmbăta luĭ Lazar în edit. I. şi B. lipsesce şi întroducerea şi evangelia; în edit. D. este întroducere şi evangelie, după care urmézǎ căzania în 2 părţĭ, diferită de celelalte ediţiunĭ.

In ést mod comparativ s'ar puté arĕta diferinţele, ce sunt şi mai departe între ediţiunea D. şi între celelalte douĕ ediţiunĭ (I. şi B.), carĭ numaĭ puţin diferesc între sine. Intrerumpem însĕ, fiind-că nicĭ timpul nu ne permite continuarea şi suntem în credinţa, că şi cele produse până aci sunt de-ajuns, ca sĕ se cunóscă diferinţa şi asemĕnarea dintre ele.

Ce se ţine de cuprinsul lor dogmatic şi etico-moral, nu este propusul nostru de-a atinge ceva la acest loc.

(Va urma).

Cursul la bursa din Viena.

Din 26 Maiu n. 1902

Renta ung. de aur 4%	120 85
Renta de coróne ung. 4%	98.—
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	120.—
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%.	100.50
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	119.80
Bonurĭ rurale ungare 4%	97.70
Bonurĭ rurale croate-slavone	98.—
Impr. ung. cu premii	201.50
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Seghedin	162 15
Renta de argint austr.	101.60
Renta de hârtie austr.	101.50
Renta de aur austr.	120.55
Losurĭ din 1860.	154.—
Acţii de-ale Băncei austro-ungară	15.98
Acţii de-ale Băncei ung. de credit	714.50
Acţii de-ale Băncei austr. de credit	687.25
Napoleondorĭ	19 07
Mărcĭ imperiale germane	117.27½
London vista	240.25
Paris vista	95.27½
Rente austr. 4% de coróne	99 80
Note italiene	93.45

Cursul pieţei Braşov.

a Din 27 Maiu n. 1902.

Bancnot rom.	Cump.	19.—	Vênd.	19.04
Argint român.	„	18.40	„	18.44
Napoleond'orĭ.	„	19.—	„	19.10
Galbenĭ	„	11.30	„	11.40
Ruble Rusescĭ	„	126.—	„	127.—

Nr. Mag. **5950** - 1902.

Publicaţiune.

Pentru darea în arĕndă a **dreptului de vênat** în revirurile aparţinĕtóre oraşului Braşov dela 1 August 1902 până la 32 Iulie 1908, *se va ţinĕ licitaţiune publică cu oferte Lunĭ în 9 Iunie* a. c. la 10 óre a m. *în cancelaria oficiului silvanal orăşenesc în Braşov* (sub Bucium Nr. 9.)

Licitaţia va fi publică, dér şi cu oferte închise, pe basa condiţiunilor carĭ sunt depuse şi se pot lua în vedere (tot-déuna dela 8—12 óre a. m.) în cancelaria oficiului silvanal orăşenesc.

Revirurile orăşenescĭ sunt următórele:

În hotarul	**Crisbav**	1500	jug.	catastr.,	preţul	esclămării	22	cor.
„	„ **Vlădenĭ**	703	„	„	„	„	10	„
„	„ **Apaţa**	1842	„	„	„	„	30	„
„	„ **Zerneştĭ**	9836	„	„	„	„	63	„
„	„ **Bran**	2868	„	„	„	„	20	„
„	„ **Cernat**	2515	„	„	„	„	40	„
„	„ **Satu lung**	7181	„	„	„	„	50	„
„	„ **Zizin**	4301	„	„	„	„	20	„

Tot-deodată se face cunoscut publicului, că ofertele, provĕdute cu 10% vadiu, timbrate cu timbru de 1 coronă şi sigilate după recerinţă au se fie presentate cel mai târdiu până la 10 óre din diua de licitaţie d lui silvicultor Iuliu Orlovsky în cancelaria oficiului silvanal orăşĕnesc

Aceste oferte au se conţină în textul lor suma oferită, esprimată în cifre şi în litere, numele şi locuinţa oferentului şi declaraţiunea, că cunósce condiţiunile de ofert şi ale arĕndării şi că li-se supune necondiţionat.

Braşov, în 5 Maiŭ 1902.

2—3.525. *Magistratul orĕşenesc.*

Sz. 2140—1902.

tlkv.

Árverési hirdetményi kivonat.

A brassói kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi hogy Gutt Rudolf végrehajtatónak, Ghisu Anna szl. Thausz végrehajtást szenvedö elleni 162 kor. 04 fil. tökekövetelés és jàr iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. trvszék (a brassói kir. jbiróság) területén levő, s a földvári 539 sz. tljkvben foglalt 3719 hrsz. fekvöre 923 korban ezennel megállapitott kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1902 évi Junius hó 2-ik napján délelött 9 órakor** Földvár község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881 november 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX t. cz. 170 §a értelmében a bánatpénznek a biróságnál elöleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Brassó, 1902 évi márczius hó 16-ik napján.

A kir. törvszék mint tlknyvi hatóság. 537.1—1.